

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Delegáció.

A harc tereprajza változott. Az obstrukció ismert praktikáinak az unalomig ismert és ameddig a szem ellát, belátható mezejéről áttétezt a delegációk közös miniszteres, albizottságos, közös gyűléses bérczei közé. Remélhető-e, hogy a tág tüdejű obstrukció elveszti a szuszt a hegymászásban? Most már úgy véljük, nem. Mert annyiszor hittük már, hogy most, de most mulik ki az obstrukció és mégis mindig tovább élt, hogy immár nem is merünk többé felcsapni halálmadárnak.

Hosszu a vonaglása, de azért mégis csak vonaglás az. Morfiuminjekciók, személyes kérdések, napirendviták, névszerinti szavazások és paktumtervezgetések, nyujtják mesterségesen az életét.

Pedig ha kimulna, nem volnánk nevető örökösök, hanem komoly munkás örökösök. Megcsinálnók mindenekelőtt a kiegyezést, vám-szerződnenk Olasz- és Németországgal (ez is kezd a körmünkre égni) és elintéznók azt a sok-sok elintézendőt. Olyan hátralékmasz-szája van ennek az országgyűlésnek, hogy a nemzet mint ura, méltó haragjában bátran végigkorbácsolhatna rajta. A nemzet kezébe akarja adni gróf Tisza a korbácsot, mikor új választásokra készül. Ha az ellenzék nem félti a hátát, mit lamentál a választások ellen?

Tisza kijelentette, hogy ha a magyar delegációk ülészakának befejezése után az obstrukció nem enged a 48-ból illetve a 49-ből: minden eszközzel véget vet neki. Ez a minden eszköz pedig nem zsandárt és Bach-korszakot jelent. Ezt ma már a szélső ellenzék sem imputálja Tiszának. Jelenthet az házszabályrevíziót

vagy választásokat, miután Szmi-
lovszky Valér indítványa nem
talált keletre.

Egyébként, hogy mi lesz a de-
legáció után, meglátszik már majd
a delegáció alatt. Kisérjük hát
figyelemmel a szerdán kezdődő
ülésszakot!

A város uradalmi földjei.

Legutóbbi számaink egyikében úgy a pol-
gármester urnak, mint a közgyűlésnek figyel-
mébe ajánlottuk azt a nagyfotosságu körül-
ményt, hogy miként lehetne városunk ház-
tartásában egy szép summát nyerni, amit
most minden ellenérték nélkül kénytelen a
város kiadni évről-évre. Ez az összeg a
bajmoki és csantavéri uradalmi földek után
a nevezett községek pénztárába évenként
esedékes községi pót- és ut-adó. A tanács
mai ülésében aktuálissá vált ez ügyről ta-
nácskozni és bizonyára nem volna haszon-
talan munka a tanács tagjainak álláspont-
tunkkal megegyező óhajából mozgalmat
indítani ez ügyben.

Nem kevesebb, mint **28—30000** koronát
fizet most városunk a két községnek pót-adó
és ut-adó címén.

Pedig hát ennek semmi értelme nincs.
Ezen uradalmi földek a város határával köz-
vetlen összefüggésben vannak s így mi sem
indokolja azt, hogy e földek ne a város,
hanem a község, illetve a megye területéhez
tartozzanak. De vegyük a dolog másik oldalát.

Méltányos az, hogy egy ilyen rengeteg ki-
adással terhelt város a megye és községei
terheit is kénytelen legyen évente 28—30000
korona erejéig viselni? Holott a kérdéses
birtoktestek egész természetes részei a vá-
ros területének! Jobb volna bizony, ha ez a
28—30000 korona a mi kulturális céljainkat
mozdíthatná elő, s nem mások válláról segí-
tené le a terhet, mikor magunknak is van
mit viselni éppen elég! Milyen hamar is
meg volna az új színház építési költsége egy
ilyen felesleges kiadásnak a megmentése árán.

Két szövetséges.

Motto: Amilyen az ember,
olyan a barátja.

(Folytatás.)

4. Meznerics Ferencz akna-munká-
jától még a főispán urat sem kiméli
meg s azt mondja, hogy én fegyelmi

ügyem alkalmával a főispán ur előtt
térden állva könyörögtem. Én ugyan
a mi kulturfőispánunkat végtelenül
tisztelem, de tessék bárkinek is meg-
kérdezni, térdeltem-e én előtte, vagy
bármely férfi előtt?

Azt hiszi „Sz.,“ hogy a főispán ur
talán örül, ha neki ilyen megbélyeg-
zett fráter hizeleg? A főispán urnak
a helyi népoktatás fellendülését célzó
szép alkotását, a szabadkai tanfelügyelői
kirendeltséget is nem-e az ő gazdája,
Meznerics marta el? Az ő álnok maga-
tartása és aknamunkája szüntette be a
kirendeltséget.

Szilágyi mint helyettes-tanító is oly
brutalisan bánik növendékeivel, hogy
egyik-másik szülő kénytelen kékre
vert gyermekét más osztályba áthe-
lyeztetni.

A szövetkezett két jómadárnak többi
állításai is szemenszedett hazudozások,
amikért a büntető törvény előtt fognak
felelni.

Az én szabadkai működésem a tan-
testületre és az egész járáskörre csak
dicsőséget hozott. A 90-es években,
mikor az egyleti téren én kezdtem
dolgozni, a szabadkai járáskör volt a
megyei egyesületben az első s én
nyertem az első díjakat. Mióta én nem
dolgozom, azóta ismét háttérbe szorult
a szabadkai kör s mások vették át a
vezetést. Nem dicsekvésből mondom
ezeket, de csak a száraz tényeket so-
rolom elő, mikor azt mondom, hogy
ami haladás tanügyi téren nálunk
észlelhető, annak csekély magam vol-
tam a kezdeményezője. Így nagy toll-
harc után 1893-ban behozattam az
igazgató-tanítói intézményt;

kimondattam az iskolaszékkel, hogy
az iskolai ellenőrzés alapja a részletes
tanterv s azóta e szerint tanítanak;

behozattam a munka-napló vezeté-
sét, szabályoztattam a szünidőket;
elkészítettem a 3 rendbeli törzsköny-
veket; küzdöttem a corruptio tulkapásai
ellen stb. Egyszóval a szerénység tul-
lépése nélkül állithatom, mikép nép-

oktatásunk fejlesztése érdekében többet tettem egymagam, mint ellenségeim együttvéve.

Azt hazudja a felbérelt ex-pedagogus, hogy reám nézve az iskolaszéki jegyzőség igen jövedelmező volt s én kartársaimat könnyű szerrel pumpoltam. Ezt a hazugságot senki sem fogja a Szegedről kiebrudalt ex-tanítónak elhinni. A szabadkai tanítók nem kiskorúak, azokat nem olyan könnyű falhoz állítani. Annyi van a dologban, hogy én, ki akkoriban 450 firtal voltam díjazva, privát munkát ingyen nem végeztem, de szolgálataimat senkire rá nem oktroáltam.

Azért fél a vergődés utolsó stádiumában levő felügyelő az én jegyzőségemtől; mert akkor napfényre kerülne azok a bűnös manipulációk, amiket a jeles felügyelő-jegyző az iskolaszéki jkönyvek és határozatok beiktatása körül elkövetett. Emlékszik-e a jeles férfiú, hogy a reám vonatkozó iskolaszéki határozatot, mely 6—7 tag jelenlétében e g y h a n g u l a g hozott: az iskolaszék 19 tagja által általában n e m h a t á r o z a t n a k deklaráltatott?

Emlékszik-e, hogy a szolgálati idő beszámításánál az előléptetések alkalmával, minő megengedhetlen gixert csinált, úgy hogy a legjobb emberei is elítélték s felháborodtak ellene?

Azt üvölteti a felügyelő, hogy én kegyelem kenyeret eszem. Akkor ő lopott kenyeret eszik; mert én fizeté-

semet megiszolgom, de a szegedi extanító védelmére szoruló Meznerics ugyanezt nem mondhatja magáról mert ugyan ő csak lopja a napokat és szereplése átok és veszedelem egyesekre és az egész népoktatásra. Minden haladásnak, gondolat és vélemény nyilvánítás szabad kifejezésének a felügyelő az eleven akadály.

A klikszerűségnek, a servilizmusnak, a felburjánzott tanügyi corruptiónak a felügyelő a személyesítője. Ő körül csoportosulnak, a gyengék a hanyagok és a stréberek. Ezekből áll az ő udvara, mely kigyót-békét kiáltoz arra, aki velük nem egy húron pendül és meg meri mondani az igazat. Pedig meg van írva, hogy jaj annak a nemzetnek, melynek tanítói szolgálásra vannak kárhóztatva.

Nagyon korlátolt embernek hisz a felügyelő, midőn elébem lök egy erkölcsi halottat, egy kimustrált extanítót Szilágyi személyében, hogy azzal vitázzam s azt üssem ő helyette. Ennek is megjő az ideje, ha megérkeznek a szegedi akták, akkor életnagyságban befogom mutatni e jeles firmát, mert amint ő magáról szépítésképen írt, az mint „Sz“-nek minden szava, elferdítés és hazugság.

Minő foka az elvetemültségnek szükséges ahhoz, hogy egy magát hivatali főnöknek tekintő, magát vezérnek tartó igazgató visszaélve egy állás nélküli ember kényszer helyzetével, azt felbújtsa s szemtelen bosszúja kielégi-

ésére felhasználja: annak megítélését az olvasóra bízom.

Végül arra a hazugságra, hogy a orok írója vád alatt van, azt jegyzem meg, hogy éppen a megindított sajtóper lesz Meznerics erkölcsi halála, mert az összes szennyes napvilágra s a világ piaczára fog kerülni.

Guresán István.

H I R E K.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Demeter János szabadkai kir. járásbírói aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez, Józsa Benedek szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. járásbíróihoz helyezte át.

— **Új templom Bácsstopolyán.** Topolyáról írják: A jelenlegi templom lebontását és helyébe új és diszes nagy templom építését az egyházi és világi kegyuraság elhatározta. A 200 ezer koronát meghaladó költségek egy része a templomi alapból, másik része adakozásokból fog fedeztetni. A magánadakozások összege már eddig is jelentékeny, a mennyiben Császka György kalocsai érsek 10 ezer koronát, id. gróf Zichy Nep. János és neje Kray Irma bárónő 20 ezer koronát, egy magát megnevezni nem akaró szintén 20 ezer koronát ajánlott fel e nemes célra.

— **Eljegyzés.** Tóth Mihály dr. szegedi városi aljegyző tegnapelőtt Ókanizsán eljegyezte Fehér Imre ottani földbirtokos és neje Tóth Terézia leányát, Annuskát.

— **Az adópénztár délutáni hivatalos órái.** A városi adóügyi osztály vezetője ez uton is tudomására hozza az adófizető közönségnek, hogy a folyó adónegyed forgalmának könnyebb lebonyolítása végett holnap-tól kezdve az adópénztár délután 3 és 5 óra között naponta elfogad fizetéseket.

Bál.

A „Bácsme gy ei Napló“ eredeti tárczája.

Méltóztatott-e tudomásul venni, hogy a párisi Journal című lap világgá bocsátotta azt a szenzációt, hogy a pápa lemondási terveket sző?

Rubens mikor olasz tanulmányutjáról megtért, az olasz testek puha és lágy tónusa után nem tudott minden átmenet nélkül megbotráncozni a flamand faj egészen elütő hústónusaival.

Őnök méltán vetik föl a kérdést, micsoda összefüggés van a két tény között különösen és a két tény meg az izr. nőegylet hangversennyel egybekötött tánczvigalma között általában? Nos, sem a szóbanforgó két eset, sem azok és a bál között összefüggés nincs. Én azonban becsületszavamra megígértem egy szép asszonymnak, hogy erről a két körülményről a báli referárában említést fogok tenni, török-szakad.

Képzeltetik kérem, hány reflektorral illuminált állapotban voltam, amikor ily ígéretre kötélnék állottam. Vigasztalásomra szolgál, hogy számosan voltak hasonló hangulatban.

Kivált reggel felé, mikor az ablakokon olyan pazarlást vitt végbe a kelő nap a lilafestéssel, hogy gondnokság alá kellene helyezni, hacsak a törvényszék illetékessége felett megállapodásra lehetne jutni.

De csinján a renndel! Ne kezdjük reggel! Nini, önkénytelen rimelek a sok ritmus után, ami még mindig a fülemben cseng és a hölgyek tánczáról szólva, szememben rezg.

Ugy járok majd a báli tudósítással, mint a hősszerelmes színész, aki a szinpadon valóban szerelmes lett Juliába. Megbiztak, írjak báli tudósítást. Es nekem kedvem volna a báli tudósítás keretében tömeges szerelmeket vallani. Ez a tömegesség nem a La donna e mobile-t czáfolja me, (amire különben Révész Ernő szellemesen jegyezte meg, hogy a nők ingását elnézi egy esetben, ha feléje inganak), hogy ime, a férfi az ingatag. Hanem a jelenvolt hölgyek pompázatos szépségét, káprázatos báját és staëli szellemességét mutatja. Ha a jelen nem voltak emiatt duzzogni fognak, hogy: Vannak még szép hölgyek Szabadkán! — hát úgy kell nekik, csak duzzogjanak. Miért nem jöttek el ők is?

Cs. és kir. kamarási nivoltomra mondom, hogy szívem oly hő szerelemre gyulladt, hogy ha valamelyik hölgy reflektált volna rá és a tálcán nyujtott szívet az északi Jeges-tengerbe beledobhatta volna, az a tenger mentenészaki Forró-tengerré válik vala, amelyben a sarki utazók lágy tojásokat főznének. De hisz akkor nem is utaznának többé az északi sarokra. A fjordok elolvadnának és Afrika megpukkadna az irigységtől!

Pardon, kérem szeretettel, a négyesnek

vége, gyerünk vissza a bálterembe! Mert csak a négyes valamelyik figurája közben volt lehetséges, hogy a bálteremből az északi sarkig vagy meddig elkalandoztunk.

Nekem is pompás kalandom volt a megelőző éjjel álomban. Azt álmodtam, hogy fölléptem Szabadkán műkedvelő előadáson és valami angol fajtájú vigjáték hősszerelmes szerepe nehezedett a vállaimra. De mikor a szinpadra kiléptem, hirtelen szerepszemélyképem jutott eszembe, Cyrano, amint a harmadik jelenet végén felbukkan széken állva, keresztbe font karokkal, félrevágott süveggel, fölborzolt bajusszal, rettenetes orral és elkiáltja:

„Mindjárt dühös leszek!“ És oszt elmondtam egyfolytába az egész szerepet, szünet nélkül, senkit sem engedve szóhoz jutni, lelkesen, lázban, a végén már hörögve a nagy beleéléstől.

A lányok, asszonyok fölugráltak, virágokat, szanremói szekfüket és provencei ibolyákat hintettek vala reám és csókoltak és öleltek. — De ah! milliószor ah! a valóságban.

Kaland ugyan volt bőven. A H a j n a l i v e n d é g b e n Henriette (dr. Taussig Izsóné úrnő) bonyolódik csinos kis kalandba, amelynek szerencsére sokkal erényesebb a vége, semmint hinné az ember. A B a r á t s á g b ó l című vigne nevezett játékban Lucy (Kunetz Paula kisasszony) kezd flirtelni egy kis

— **Birkáss Gyula gyásza.** Özv. Birkáss Ágostonné, szül. Mácskovits Anna, Birkáss Gyulának, a város köztisztelőben álló férfinak édes anyja, ma Szegeden nyolczvanhárom éves korában meghalt. Birkáss Gyula és neje ma Szegedre utaztak. Az elhunyt matróna holttestét Szabadkára szállítják.

— **Betiltott gyűlés.** Az ujvidéki járásban levő szociálisták folyó hó 31-én délutánra Óker, Ujsoóvé és Begecs községekben megtartandó népgyűlések megtartását jelentették be Mezey Imre járási főszolgabíróhoz. Nevezett főszolgabíró a gyűlések megtartását tudomásul nem vette és azokat a közrend érdekében betiltotta.

— **Csiszér Sári mókusa.** Csiszér Sárának a mi színházunk bájos fiatal művésznőjének volt egy mókuskája. Sajnos, hogy csak volt. Mindazok, a kik Csiszér Sárka mókuskáját ismerték, sajtó kebellet fognak erről a hírről tudomást venni. A mókuska volt az, amely a jövő dicsőséges tervein ábrándozó fiatal művésznőt becézgette, mert a mókuska nem olyan intrikus, amilyen a színháznál nem egy akad. A mókuska kisiny, de hálás. Ha őt becézték, — pedig becézte a Sárka — ő is becézte bájos gazdáját. Tegnap aztán hogyan, hogy nem, a mókuska eltűnt. Miután a rendőrség nem vállalkozott a mókuska nyomozására, (olyan kegyetlen az a rendőrség!) a mókuska vigasztalhatatlan gazdája ez uton kéri a közönséget, hogy adja tudtára a mókuska hollétét.

— **A zombori takarékpénztár küzgyűlése.** A zombori takarékpénztár január hó 31-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen Hauke Imre polgármester elnökölt. A mult évi tiszta jövedelem 184.751 kor. 95 fillér. Osztalékkép febr. 1-től kezdve fizettetik: részvényenként összesen 110 korona, tehát az üzleti eredmény fényesnek mondható. Az intézet tartalékalapjai a nyugdíjalappal együtt mintegy egymilliókétszáz ezer koronát tesznek.

kalandban az ügyvédura segédjével, de itt sem kompromitálja magát senki, legföljebb a gyöngye színészek.

Ó, nem, nem Önökre értettem ezt, t. műkedvelők!

Önök kedvelték a művet, egymást, mi kedveltük, de ez nem mű — Önöket. Bájjal játszottak a hölgyek, ügyesen az urak. Szilasi Margit kisasszony a szellemes prólogot verével és hatással mondta el. Tauszig Izsóné urnő és Krausz Lajos ur a Hájnalí vendégben tüntették ki magukat. Taussigné urnő három hétig lankadatlan ambícióval készült erre a szerepre és ez meg is látszott a játékán. Ő maga lámpalázzal panaszkodott e sorok írójának, sőt a lámpaláz családi vonáslón Ő Nagyságáéknál napok óta. Még a papa is telefonált Pestről, hogy: Csak bátorság! — Bizony mi a lámpalázat nem vettük észre. Ellenben konstatálhattunk előkelő nyugalmat, előkelő mozdulatokat, kellemes hangot szép beszédet, gyönyörű arcot, alakot és minden jót és szépet. Gratulálunk Ő Nagyságának, a k. férjének, a k. papájának és mindenkinek, aki láthatta.

De mérsékelni kell magunkat, nehogy kifogyjunk a jelzőkőből.

Mert Hoffmann Riza kisasszony bizony oly élénken, változatosan és annyi diszkrécióval adta elő a Boldogtalan asszony című monológot, hogy mi komo-

— **Felülfizetések a „Rózsa“ bálra.** A „Fehér kereszt“ egyesület által f. hó 6-án este 8 órakor Nemzeti Casinóban megtartandó „Rózsa bálra“ megváltott jegyekre felülfizettek: Bezeredy István, Dr. Purgl Sándor, Sztipits és társa, Dr. Klein Adolf, Basch József 2—2 kor. id. Vojnich Sándor 5 kor. Özv. Vojnich Jakabné, Vermes Károly 6—6 kor. Krammer Antal 10 kor. Piukovits József 16 kor. Hartmann Rafaelné, özv. Vojnich Lukácsné 20—20 kor. Borovicsényiné, Connen Vilmosné 20—20 kor. Váli Béláné 5 kor. Sztójkovits Dusánné 6 kor. Nachodsky Emánuelné 10 kor.

— **Az első bajmoki takarékpénztár mérlege.** E hó 22-én bocsátotta közre az Első Bajmoki Takarékpénztár 1903. évi mérlegét, mely szerint az intézetnek tiszta nyeresége 10750 korona, melyből a részvények után 6% osztalékot fizetnek. Tekintetbe véve, hogy az intézetnek ez csak a második üzletéve volt, valóban bámulatos szép eredményt mutattak fel ezen rövid idő leforgása alatt; széleskörű jóhírrepedig pedig ismertté tette az új bankot. A tapasztalt rohamos fejlődést főleg Lichtneckert József községi jegyző, igazgató és Herold Antal könyvelő segítettek elő, kiknek agilis vezetése mellett az intézet virágzásnak indul. A sikerdus eredményhez azonban az igazgatósági tagok és tisztviselők kitünő összműködése is nagyban hozzájárult. A rendes évi közgyűlést f. évi február 2-án tartották meg.

— **Tűzriasztás.** Tegnap este a Pestszállóban tüzet jeleztek. A kis teremben ugyanis egy petróleum lámpa leesett és a belőle kifolyt égő petróleumtól a padló deszkája tüzet fogott. A jelenlévő bál vendégek azonban rögtön eloltották a tüzet, úgy hogy a kivonult tűzoltóknak már semmi dolguk sem akadt.

— **Még egy lélekkufár.** A folyamatban evő szenzációs bűnügygyel kapcsolatban a rendőrség még egy másik bűnös asszony

lyan hisszük, hogy a hivatásos színészek közt nagyobb szabású darabban nagyobb stílus szerepben is megállná a helyét.

A Barátságból, Taylor Tamás angol vigjátékában Tauszig Irén kisasszony egy nagyvilági hölgy eleganciájával és egy előkelő társalgási színésznő rutinjával játszott. Kuntz Paula kisasszony oly kedves naivan adott egy kaczerkodó asszonykát, hogy el sem hittük a kaczerkodást. Dr. Schaffer Adorján úr Trotter szerepében nyílt színen is tapsot kapott. Dr. Kriszhaber Gyula úr sikerrel küzdött szerepe passzivitásával. Ellenben dr. Schöber Béla úr, aki a Bácsme gyei Napló szini referense, belátta, hogy könnyebb a karosszékben ülve Kuriát gyakorolni az előadások fölött, semmint kiállni a porondra és megmutatni, mit hogyan kell megjátszani. Igaz, hogy pl. a pápaszemes öreg Lukácsy akárhányszor megmutatta Blaha Lujzának, hogyan pördüljön. És Blaha elérte az esetlen utasítás intencióját és követte. Azonban Schöber dr. úr hangja nem alkalmas a szini szereplésre, sokkal bágyadtabb és kisebb terjedelmű.

Áldor Juliska a színház ünnepelt primadonnája a program közben és végén is azzal az énekművészettel énekelt dalokat, amelyről már többször volt alkalmunk részletesen írni.

Az énekszámokat Németh Ignác karmester

hasonló üzemleiről vett tudomást. Ez a nő már egy ízben hasonló bűncselekményért büntetve is volt, de ujabban a jövedelmező mesterséghez újra visszatért. A nyomozás érdekében a nevet egyelőre elhallgatjuk.

— **A gyilkos sógor.** Dóra János jankováczi szabó tegnap este összekülönbözött Rasztik Mihály nevű sógorával, aki a czivódás hevében revolvert rántott elő és háromszor rálőtt Dórára. A lövések közül egyik hasba találta Dórára, akit behoztak a szabadkai kórházba. Az orvosok véleménye szerint az áldozat sebe életveszélyes.

— **A lókereskedő kalandja.** A váci rendőrség megkereste rendőrségünket, hogy hallgasson ki egy helybeli lókereskedőt, aki lóvásárlás alkalmával a czeglédi vásárban egy véres ötven koronással fizetett. De a váci rendőrség, amely a dolgot a váci postarablással összefüggőnek gondolta, ez egyszer hamis nyomon járt, mert kétségtelen beigazolást nyert, hogy a helybeli lókereskedő, akit igen tisztességes embernek ismernek ismernek, egy bécsi lókereskedőnél váltott egy ezres bankót és így jutott a véres ötveneshez.

— **Tolvaj pinczér.** Szóva József szegedi pinczér, aki a napokban Hahn Lajos kereskedő lakásáról több értékes ingóságot lopott el, már régebben üzi bűnös mesterségét, mert a szegedi rendőrség értesítése szerint ott három ízben elkövetett lopás és orgazdaság miatt van ellene bűnügyi eljárás folyamatban.

Az emberirtó asszony.

Elsők voltunk, akik tudattuk közönségünkkel az általánosan örömmel vett hírt, hogy a leggazabb kerítőnök és üzletszerű angyalcsinálók egyike: *Bienenstok* (Bogdányi) Kálmánné végre hurokra került. A rendőrség körmei közt van immár a gonosz vérese, amely az emberfiókok pusztításában találta örömét és busás jövedelmi forrását. Az aranylánczos hölgy néven ismerték a tudós

bravurosán kísérte. Az egész előadás rendezése Csiszér Kálmán a jeles szalonszínész munkája, aki lelkesen és sikeresen végezte nehéz munkáját. Iránta és különösen Taussig Vilmosné urnő iránt, aki az egész estély rendezésének a lelke volt, a nőegylet hálával kell, hogy adozzék.

Tíz óra felé a műsor véget ért, a színpadot hamarosan szétszedték, a kulisszákat elvitték és kezdetét vette a táncz. Hasi Kálmán rákezdte boszorkányos hegedűjén az első négyest. Éjfél után két órakor kezdődött a szupécsárdás és reggel ötkor még javában tánczoltak.

De ezek csak az éj külsőségei. Hogy ezek keretén belül hány szerelmi tragédia, tragikomédia és komédia játszódott le, minő szellemességek hangzottak el, minő szócvicczek veszélyeztették a közbiztonságot, hány házaspár fogja köszönhetni ennek a bálnak a boldogságot: mindez, annyira intimus dolog, hogy a krónikásnak ha netán kitudott itt-ott valamit, a diszkréció lakatot tesz a szájára. Pedig ez volna az érdekes.

Ha meg netán valaki az ő impresszióira volna kíváncsi, ő a Lilivel (nem az ügyvéd úr, hanem a Plinchard Lilijével) felelőandantino con moto: Emlékeinket felujjítani, uram, ne is kísértse meg!

Lancelot.

bábaasszonyt, akinek ténykedése már évek óta nyilvánvaló volt, úgy, hogy már egészen nyilvánosan tárgyalták azokat a szerelmi kalandokat, egyrészt amelyek budoárjában történtek — másrészt mindenki hallott, mindenki tudott a hirhedt emberirtóról egy-egy esetet.

A jeles operátor.

Az emberirtó vércsének Bienenstoknének nagyszámu bűntársai vannak. Mi első sorban bűntársaknak tekintjük azokat az orvosokat, akik feltétlenül kell, hogy tudomással bírtak az anyancsináló bába ténykedéséről. *Éveken át lehetséges legyen*, hogy ilyen operációkat folytasson egy asszony és arról egyetlen egy feljelentés ne tétessék azon orvosok részéről, kik az operációk utókövetkezményeinél is a betegekhez hivatnak, ez nem válik éppen díszére azoknak, akik egyttal az emberiség egészségének az őrei. Bienenstokné tehát annyira ment arczátlanságával a kundschafatok megszerzése terén, hogy megszólított válogatás nélkül az utcán is asszonyokat és ajánlotta nekik az ő kuruzsló operációit.

Maszszázs a gőzfürdőben.

Hogy mennyire toladó és vakmerő volt az emberirtó asszony, kellően illusztrálja az a hallatlan merészsége, hogy a helybeli gőzfürdőbe is gyakrabban belopódzott, egyrészt, hogy a kezelése alatt álló kliensein ott végezze a műtéteivel járó maszszázst, másrészt, hogy az ott fürdőző hölgyközönségnél újabb médiumokat keressen, akiket búsas honorariumért kezelés alá vehessen. Nagy összegeket fizettetett magának ezektől — de ahol nem fizethettek sokat, ott kevesebbel is megelégedett. A hölgyek egyike-másika ékszerreit is zálogba tette, csak hogy a veszedelmes vércse fenyegetéseitől meneküljön. A gőzfürdőből azonban mikor megtudták odajárásának gaz szándékát, kitiltották. Csak hogy ebbe évek teltek bele, amíg ezt kitudni sikerült.

A vizsgálat.

A vizsgálat adataiból csak azokkal foglalkozunk, amelyek vizsgálatitkot nem képeznek. A vizsgálatot két napja László Géza alkapitány vezeti. És már hétfőn este annyi adat volt a kapitány kezében, hogy Bienenstockné letartóztatta. A hurokra került kerítőnő azonban a tagadásnál maradt és tagadásban van most is, — holott kitűnt csakhamar, hogy nem kevesebb, mint körülbelül 40 esetben az eljárás is megindítható lesz ellene. Az egyik esetben a bűntárs maga beismerő vallomást tett, azonkívül kitűnt, hogy a tanuk egész sorát megvesztegetni akarta és mindazokat, akik dolgáról valamit tudnak, pénzzel elhallgattatni igyekezett. Sőt még itt is ügyeskedett és sikerült neki letartóztatásakor a szimulálással olyan bizonyítványt kapni, hogy szivbajos és így házi ápolásra van szüksége. Ugy is történt, mert két titkos rendőr ápolta ezután odahaza a lakásán, de csakhamar dr. Barta Antal törvényszéki orvos megvizsgálta és kitűnt, hogy szimulál. Kutyaabaja volt és így aztán ma délelőtt László alkapitány a fogházba behozatta. A vizsgálat immár tudja azt is, hogy egy helybeli üzletben nagy mennyiségben vásárolta be az operációkhoz szükséges eszközöket. A vizsgálat sikerét nagyban elősegítette az, hogy sok névtelen levél érkezett a rendőrséghez, amelyek rámutatnak az egyes jelesebb esetekre.

Felhívás a közönséghez.

A napi sajtó csak kötelességet teljesít, amikor a rendőrségnek segítségére akar lenni abban, hogy a nagyközönséget felhívja arra, hogy az emberirtó asszony dolgairól ismeretes adatokat szolgáltatassa be akár közvetve, vagy akár a lapok útján. Erre a rendőrség is felkért bennünket, hogy ezeknek az adatoknak a beszoállítására annál inkább hívjuk fel a közönséget, mivel különben is a beküldők neveit a rendőrség diszkrecióban tartja és a hirtelkúldők nevét el nem árulja. Ugyanezt jelentjük ki mi is, akiknek éppen úgy hivatása pusztítani a bűnt, amely városunk falai között tanyát ütött!

FARSANG.

Az izr. nőegylet estélye. Az izr. nőegylet estélyéről lapunk tárczarovatában bővebben emlékezünk meg; itt a jelenvolt hölgyek névsorát adjuk. Jelen voltak: Asszonyok, Aldor Juliska, Bende Ignáczné, Berger Antalné, Bezeredy Istvánné, Biró Károlyné, Birkás Gyuláné, Dr. Blau Gézáné, Blau Lajosné, dr. Csillag Károlyné, Dávid Vilmosné, Deutsch Zsigáné, Geréb Mihályné, Hartmann Rafaelné, Hauser Ignáczné, Hoffmann Mihályné, Kohn Mórné, Kunetz Ignáczné, Kunetz Izsóné, Kuzmanovitsné, Lichtnerné, Löwy Manóné, Löwy Simonné, Hauser Mórné, dr. Milkó Izidorné, Milkó Mórné, özv. Milkó Mórné, Morvay Ákosné, Paukovits Andorné, Prokesch Ignáczné, Róth Árminné, Rottmann Imréné, dr. Schreiber Mórné, dr. Schossberger Józsefné, dr. Schäffer Mórné, Spitzer Ignáczné, dr. Szilasi Fülöpné, Szilasi Kornélné, dr. Singer Bernátné, Sztójkovits Döméné, Taussig Vilmosné, dr. Taussig Izsóné, Vermes Béláné, dr. Vécsey Emilné, Vécsei Jenőné, Wiener Dávidné, dr. Wiener Salamonné, Wilhelm Jánosné, Reiter Gyuláné, Wittmann Károlyné. Lányok: Bródy Irénke, Deutsch Örszike, (Ó-Kanizsa), Hermann Nóra, (Temesvár), Hoffmann Riza, Jankovits Margitka, Kunetz Erzsike, Kunetz Paula és Sarolta, Kuzmanovits Margit, Licht Vilma, Lichtner nővérek, Hauser Mariska, Paukovits Szerén, Prokesch Mariska és Teruska, Rosenberg Adrienne (Baja), Schossberger Leona, Steinbach Margit, Szilasi Kornélia, Szilasi Margit, Taussig Irén, Wiener Irénke, Wolff M. (Mohács).

TÖRVÉNYKEZÉS

Gyilkos cigány.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Egész cigány karaván töltötte meg ma a helybeli esküdtbírószék tárgyaló termét. Valamennyien tanukként voltak beidézve egyik kenyeres pajtásuk bűnyűgyében, a ki verekedő kedvében halálos csapást mért egy másik cigány fejére.

Zentán történt az eset a múlt év október havában. A tiszaparton telepítették a sátoros cigányokat, miközben a helyek kijelölése miatt civakodás támadt közöttük. Az egyik telepen levő Rostás István, aki ittas állapotban volt a másik telepen levő Dimovits Miklóssal és Bálint Jakabbal kezdett ki, a kikre ásóval rontott és mindkettőjüket fejbe ütötte. Bálint 3 hét múlva kigyógyult sebeitől, de Dimovits sebe halálos volt, úgy hogy rövid időn belül kiszenvedett.

Ma tehát Rostás István az esküdték előtt számolt heveskedésének következményeiért. Az esküdtbírószék Szerdahelyi Sándor elnöke alatt alakult meg. A vádhatóságot Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte. Vádlott védőjeként dr. Manójlóvits János ügyvéd szerepelt.

Esküdtékül kisorsoltattak: Bartek Károly, Rukavina Ernő, Sinkovits János, Vécsey Samu, Krauser Károly, Pausics János, Bibó Bige György, Bittermann József, Lyubibratich Kelemen, Piller György, Körtvélyessy Béla, Illés Antal, póttagok: Rómits József és Kunetz Mór.

Vádlott kihallgatása alkalmával nagyfoku

ittaságával védekezett, azonban a tanuk valamennyien terhelő vallomásokat tettek, miért is az esküdték egyrendbeli súlyos testi sértés és egy rendbeli halált okozó testi sértés büntetésében mondották ki bűnösnek és ennek alapján a kir. törvényszék összbüntetésül három évi fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen vádlott védője a 92. §. nem alkalmazása miatt semmiségi panaszszal élt.

LEGUJABB.

Ujabb messaliance az udvarnál.

Beszélik, hogy Wölfling Lipót öcsese József Ferdinánd nőül szándékozik venni Witzko bécsi vendéglős szép fiatal leányát. Witzko vendéglője a Schottengasseban egyike a császárváros régi jőnevű éttermeinek.

Kossuth Ferencz nagybeteg.

Azt a megdöbentő hirt veszszük, hogy Kossuth Ferencz nagybetegen fekszik József-köruti lakásán. Kossuthot régi bajai, idült izületi czuz és emphisema szokatlanul erősen támadták meg, úgy hogy betegsége igen komoly jeleget öltött.

Delegációk.

Ma kezdte meg újabb ülészakát a magyar delegáció Bécsben Délután 3 órakor nyitotta meg az ülést az elnök. A külügyi- és tengerészeti albizottság költségvetéseiket már holnap elkezdik tárgyalni. A hadügyi költségvetés tárgyalása a jövő hétre marad.

Pitreich közös hadügyminiszter megtartotta expozéját, amelyben tisztán a kérdések katonai oldalára szoritkozott és még csak azt fejtette ki, hogy mi az álláspontja a szabadelvűpárt kilenczes bizottságának elaboratiumára vonatkozólag.

A Reichsrath összehívása.

Az osztrák delegáció körében beszélnek, hogy a Reichsrathot e hó 23-ára hívják össze.

Miniszterek Bécsben.

Gróf Tisza István és Nyiry Sándor ma reggel Bécsbe utaztak és még a délelőtt folyamán tanácskoztak Pitreichval. — Berzeviczy Albert a jövő hét elején Bécsbe utazik és meglátogatja a Terézianumot.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Február 3. —

Kálnoky és Simon gabonatermékkereskedő cég tudósítása.

Jobb vételkedv mellett elkelt 25.000 mm. buza változatlan áron.

A határidő-üzlet.

Amerikából magasabb árfolyamok érkeztek, de itt a haridő-üzlet lanyha volt tavaszi időre és az árak a legutóbbi zárulathoz viszonyítva 2—3 fillérrel olcsóbbodtak, tengeri és zab kivételével.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	785—784	784—85
Buza okt.	766—765	765—66
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	655—654	648—49
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	550—549	549—50
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	530—529	529—30
Repce	—	—
repce aug.	11.25—11.35	533—34